8445 1

Socyali. niem. nie stwórz. od Bism. Lass. w drob. lat. 63-64 roku. Socyal. niem. agit. wykład. – Zjednocz. Niem. pod egid. Pruss –
niechęć do burżoaz: – współ. ucz. z Bism. – obaj przyp. diktat.

Charaktery: L: grand oseur et grand poseur wedł. Brand.
Hrab. Hatzfeldtowa = –

L. występ. przeciw wszystk. robotn. Schulze-Delitscha
Das eherne Lohngesetz – wzięte od Ricardo =

Na kongr. demokr. socyal. w Hall. Liebkn. odrzuc. dla przez wiele lat nam się postęp.

Ideał: Założen: stowarz. zarobkowych subwencyono przez państ.
Jego filo. histor. w od położ. robotn. wyróżn. trzy epo.
Feudali: Kapitali. Wolna stowarz. w epo. Socyaliz. =
Trzy jej. śmierć: rozsz. powszech. wśród robot. liczb. 4610 człon.
Przez wiele wład. diktat. –
Po jego śmier. nastąp. rozszczep. =
v. Schweitzer – hr. Hatzfeldt =
Pierwszy przywódz. na stronie Bism: wszedł do Reichstagu
w 72 roku: socyaliz. i rozł. ant. Bism. – Bebel uważ. go za agenta Prussa

~~30~~ 1.5.907

2

Wykł. o Socyaliz. niem. i jego histo: zacz. 24 kwie. b. r. w miejsc. zwarc o ruchu społecz. wogól: które nie dawniej. od r. 47 –

Narzucił się niewiasci – emancyp. – oświat. społeczna – rob. ...

Zob. not. z r. 13.1.98 – Ruch społ.

Założ: międzynaro. Proletar: przez Karol Marx a dowiej organiza. niem. socyaliz: – poczt. od Lassallé – i nie przez dawniej w od r. 63 = gdy zost. założ. Allg. deutscher Arbeiter-verein = Po jedn. dla sócz. pozosd. ucler. zaczyn. od r. 48 – gdy Marx ogłos. swój Manif. Komunisty:

Główni bow: przywód. – socyaliz. demokr. w Niem: Bebel i Liebknecht: zost. wychow. przez Marx, a ten wczest. od r. 68 = gdy ogłos. I tom swoj. Kapitału. – wywier: wpływ ogrom: ~~...~~ lo pośred. już to bezpośred. na dalszy rozwój stronnict: robotniczych, wiąża: się mniej lub więcej ściśl. pod wspól. nazwą Socyal. demokra: i pod hasł: wypowiedz. w przywo: norymberski: z r. 68 = kied. Bebel. Liebknecht obrany po nazwą głównej Socyal-demo: dla stronnict. robotn. od r. 91 =

Histo. socyaliz-mu.

Le socialisme allemand et le nihilisme russe par Bourdeau Paris 92 Alcan

Dr. Eugen Jäger der moderne Sozialismus – Berlin 73

Sozialismus u. soziale Bewegung im 19 ten Jahrh. von Werner Sombart Jena 96 –

Gesch. d. deutsch. Socialdemokratie von Fr. Mehring Stuttg. Tom I od r. 63 – 97 u II od r. 63 – 07 / 98

Tym sposob. histor. demokr. socyal. rozpa. się na trzy epo:

I Epo. ciąg. od ukazan. się manifestu komunistycznego w r. 47 aż do r. 63° = jest to epo: przygotowaw.

II Epo : od r. 63 – 75 = ta jest od zawiąza. się niem. stowarzy. robotniczy: (Allgem. deutsch. Arbeiterverein = stowarz. Ferdy. Lassalle'a – epo: sposobów doraźn: i pierwsz: organizacie polity.

III Epo = od r. 75 = czyli zjednoczen. się na kongr. gotajsk. Lassallczyków z stronnict. Bebla i Liebknechta – tak zw: Eisenachczyków (69) i przyjęci wspól. progra. gotajsk:

IV Epo. od r. 91 czyli przyjęc. now. progr. erfurtsk. który dotąd obowiązuj. stronnictwo:

3

a

1.5.907 –

Hist. socyaliz. niem.

Zaczyn. od Manif. Komunisty. jest nie możeb. nie poznaw. Teo-onto. a jest nim Karol Marx = To też zacz. na wstęp. podać jego post. w krótk. zary: post. jego nau: która zaczyn. się rozcho-dzić daleko póź. bo dopiero po r. 67 = gdy ukaz. się pierw. tom jego Kapitału: Wolimy jedn: każd. post. z rozgałęz. jej nau: oddzielić = bo nau. każdeg. z wielkich przywódców tego ruchu jest dla nas głów. rzeczą: a każd. jej ukazy otrzym. od biogra: lub rozdział. wart. równ. ewen. w któr. ant. występ =

Dobr. biogr. Marx. dotąd nie mamy – następ.: skreśl. w form: krótk. artyku. napisał jego Engels – die Handwörterb. d. Staatswiss: hann: von Conrad'a – T. V = wyd. 2gie = z r. 900 = Artyk. ukaz. się po raz pierw. w wyd. 1ym tej encyk. publikac. z r. 92 = ant. um. w r. 95 = one dzieła: się nowego przedmiotu = Uzupeł. jest artyk: pana drugi bibliogr. prof. K. Diehl'a = podaj. głów. prace o Marxie aż pod kon: XIX stul: – to samym tomie V wyd. w 900 r.

Oczyw. należ. wspom: o Liebknechtcie, któr. w 96 ogłos. Karl Marx zum Gedächtniss – Ein Lebensabriss u. Erinnerungen – Nürnb. 96 =

Także:

Laveleye = le Socialisme contemporain – Paris Alcan

Ur. się Kar. Marx 5 maj. 18 r. z rodziny żydow. ojciec ochrzcił się dopie. w r. 1824 gdy Trewir dost. się pod panow. prusk. =

Pochodz. żydowsk. sprawi. że miał charakt. bard. zacięty a o bard. niedoskon. lub żad. mojej religii dziedzi. Zresztą Kościół naród. jedn. i drug. Już w r. 43 - kied. miał lat 25 uważ. wszelk. relig. za wykwit dla więz. ludzk. = O żyd. tak pisze:

Jaka jest podstawa doczesna żydostwa? - potrzeba praktyczna, korzyść osobista! - Jaki jest kult docz. Żyd. ... ? - Lichwa! - Jakiż ich Bóg osobist? - pieniądz! -

Dla tego Kar. Marx Żyd. prusk. którzy byli pozbaw. praw polity. - rozpat. - bo emancypa. społecz. Żyd jest emancypa. społeczeńst. od żydostw. = Był przekon. że przez emancypa. Żydzi znikn. a raz z nimi ich relig. o co najwięc. mu chodził.

Rozwój M w młodo:

Hegelianizm = kurs prawa w Jenie i Bonn -

nie udana docentura = w Bonn - Bruno Bauer

reakcja, Fryd. Wilh. IV

Objęcie redak. Gaz. Reńsk. 42-43 =

organ był to mieszczań. ... Prus. z sympa. z rewolu. fra.

15.5.907

Dla potrzeb redakcyjnych: zapozn. się z ekono-polityką – (List, Rau – podst. części. wzor.)
przerab. jej M. według swoich heglowsk. zasad:
Marx usunął się od red: z począt. roku 43 – w mier. rząd zapot. zakaz. gaze:
Ożenił się z baronów: Westphalen = której ojciec był regierungsrath w Trewirze = M. ją znał od dzieciń. – po każdej: postęp. wol.: z części. kuzyn Argyll'ów = uprawa: język. ang. i czytyw. Szekspira = w którym M. lub. deklamować = poet. fran: żona jego była żydówka z Holland: i żyd. od imien. po holend: o przodkach z żyd. pochodz. hiszpan.-portug:
Był umi. wrażo. mat. rozw. – zapat. im. wś Lassalle =
Arnold Ruge i M w Paryżu =
Wyd. francus. niem. roczn: = (Ruge znał żyd. niem. roczn: w kraju – zabronił =)
Żona mło. towarzysz. Marxa do Paryża w bliższ. zajmow. –
W okresie tym zbliż. się emigr. niem. –
Współpracow. Heine, Herwegh, Freiligrath = Börne =
Przygot. do rocz: Feuerb. hegli. Jan Jacoby – Bakunin.
Ukaz. się tyl. dwa zeszyty = Wart.
Kritik der hegelsch. Rechtsphilos: – przez M

Hist. socyal. niem.

Pierw. stos.: z Fryd. Engelsem.

Umrysse ~~zur~~ geniós Kritik der polit. Oekono=

Drugi arty: o książ. Carlyle'a – Past and present =

w 1820 w Barmen – pierw. młod. i służba kupiecka w kraju –

pot. siedział dwa lata w Manchester = gdy ojciec jego był

współwłaściciel drugiej fabryki: tkanin bawełn.

W Anglii zapozn. się z Ekono. polit. i z chartyst.: od któr.

dzienn. pisyw.

Stosun. z Marx.: chw: jego, że grał zaw. drug. skrzypce

jego czyste stud.

Heg. Feuerb. Fourier

Znajom. się i z M

M na wiosnę r. 45 wypro. się do Brux. wypęd. przez Guizot'a –

Engels tam był ściąg. – miał lat 25

wspól. studya Feuerb:

Opróc. Engelsa wstęp. na M także Proudhon;

D. heil. Familie od Kritik der kritisierenden Kritik

gegen Bruno Bauer u. Genossen – Frankf. 45 –

Autonomo-niemieckie o Feuerb: +

+ Engels – zaraz przeniósł się do Brux. gdzie ogłosił był przekładu = d. Lage der arbeitenden Klasse in England – aus eigener Anschauung u. authent. Quellen r. 45 =

29.5.907

Z ogłosz. manifes. zaczyna się nowa epo: w życi M. która jest zarazem początek ruchu międzynar:

Ten ruch jest ozna słow:

Proletaryu. wszyst. kraj. połącz. się.

Zaraz zaczyna pocz. iu…: nie M. się spodziew.

Wyb. się wszyst. rodz rewolucyi. Który jedn. ani nie był natchnion. przez manif. Komunist. ani jego progr. nie znał.

Marx jedz. do Paryż. w mar: 48 =

zob. M. 4a

pot. do Niem.

ibid. 4a

Wypędzo: z Niem. i z Pary. w maj. 49 osie. w Londy.

Co robi Engels

M. 4a – 5

pisma Marx

ibid. 5

Histo

Obok tego prawa: M agitacya założ. międzynarod: stowarzy. proletaryjnego na wow. podstaw. przechodz. to do skut. 28 wrześ. 64 przy tej okazji. Adres. a jego praktyczne. wystąp. jest internacyo. który przez szer. lat Kongres. swe. i spostrz: zara. na sieb. uwag. burżoaz. zachodn. Europ. Dla M. zaczyn. się nowa epoka: życia. w któr. jest sekreta: główn. rady internacyo. a wgrun. jego dyktato: M 7

Poprzed. jest. zaważ. epizod, któr. w ogóle przyczyn. się do założen. internacyon: a bardz. jeszcze do powstan. niem. demokr. socyal:

Tym epizo. jest wystąp. Lassalle –

Demokr. Socyal. – Lass. 12 s/

Marxa

żywot i pisma

—

Dział. M. z zakr. histo. socyalistyczn. propag. w Niem. i za grani. rozpa. się na kilk. epok.

a) Pierw.: ~~obejmuj~~ obejmującą pobyt tułacz. w Fran. Belg. wresz. Anglii, ~~katolickiego~~ owoc. jest manif. Komunisty. napis. z polecen. Związku Komunistycz. w 47.

Marx miał wted. 29 lat i streść. wiej. głów. zasad. socj. od uzom prolet; manif. tłumacz. na wszystk. jęz.

Zdaw. się, że przewidz. blisko. rewol: przewroci. To wieb. wybu. ~~rewolu~~ parys. w lut. 48, za któr. przykł. zerw. się rewolu. lub powst. prz. we wszystk. kraj. Euro. Rok 48 uważ. się jako rok wiel. kolosal: chorz. spędz. na niej.

b) Zaczyna się druga epo: Marx wra. do Kolo: i z Engels. oraz Freiligrath. zakł. Neue Rhein. Ztg = któr. progr.: zasadn.-tery punkt: rozprosz. w Niem.; odbudo. Pol; wojny z Rosyą-bud. był 4ty punkt, że partya robotn. nie może pogodz. się z żadn. ~~Mass~~ społecz. podów. istniej. w Niem. ani z żad. dynast.

Gazet. ~~nawoływ~~ do wojny domow. przeciw liberal. mieszczań. i zaleca. terroryzm. W 49 dzien. zost. zakaz. a Marx

Mehring, die Deutsche Social-demokratie Brem. [illegible]

wypędz. z Prus, ustęp. i z Pary; zamieszk. stał. w Lond. głębo-
niejszego; ~~[illegible]~~: komunist. rozwiąz. się. wskut. [illegible] prze. polit.
Marx poś. ją odbudow. na now. podst. Tymcz. zajmuje się w pra.
teoret: ogłas. broszu: polit. i stałe koresp. do New York.
Tribune od 57–60, z któr. się utrzymuje = Koresp. te niezal.
jedn. głów. przeciw Napol. III, Rosyi, a częściow. Prusc.
Gdy w r. 59 wybuch. woj. włos. – on, przeciw. niż Lass. – rzad
przeciw wszelk. hegemo. ~~pruskiej~~ w Niem. Wyłoż. w ks. Zur
Kritik der polit. Oekono: któr. treść głów. weszła potem
do 1º tomu jego drugie das Kapital – w 67 =

Epoka ta, po niepowodz. drugiej agit. na kontyn. – nadała
główn. char. liter. a kończy się w 64 założ. Międzynarod.
Stowarzyszen. robotni. – tak. zwan. – Internacyonału. Z
tą datą t.j. 28 wrześ. 64 zaczyn. się 3a epo. w jego

Epizod Lass.

działal., która przypad. mies. po śmierci Lass (31 sier. 64) –
Agitacya Lassalla odby. się w Niem.: podcz. ostatn. dwóch
lat drug. epo: M. = wbrew jego woli, bo jego sympat.
nie: [przy] z wszystkimi jego zasadą = pomim. te dz lat. M w Niem.
nie miał żadn. znacz. – nikt się nim nie zajmował –

Epoka 3ᶜ zacz. się 28. wrześ. 64 - założ. Internacyonału =

Związ. międzynarodo. robotni. =

Zaraz po jego zwołani. zacz. szerz. jego idee w Niem.

Tem obok Lassalistów, odłączających się coraz bard. Trzecie-utwor. się zorganiz. w Niem. środk. i południo. stronni. zwanych

die Ehrlichen - pod wodz. Beb. i Liebkn.

Liebkn. ur. 26 w Giessen - po dokoń. stud. uniw. brał udz. w ruch. rewolu. 48 r. pot. 13 lat przepęd. w Lond. z Marx. i Eng. - podziw. Disraelicy - jego żon. przetłó. rom. Disr: Sybil - w bibl. socyalist. niem.

W 62 r. z powrotem ~~Brass~~ Brass'em założ. w Niem. Nordd. Allg. Ztg. - Ku zwalczen: bonapartyzm i ze grani. a burż. liberal. wewn: - aby dojść do demokr. i republik. Brass w 48 orężem republ. przeszedł jak Lothar Bucher i tylu inn. do obozu Bism. i jemu odd. swą gazet. Liebkn. we własnej del. pis: i w r. 65 został wypęd. z Pruss - stąd nienawiść do Bism.

Osiadł w Lips. - delenda Carthago =

Połącz. się z Beblem ur. 40 = dziś szef. Domu. Fesleib u. Bebel

9

Marx Karl, (1818 ur. w Trewirze, odbyw. stud. swoj. uniw. w Bonn i Berlin; w 1842 redakt. Rhein. Ztg. w Kolo. któr. już w 1843 zostaj. zabron. Uchod. do Pary: gdz. 44 wydaw. wspóln. z Arnold. Ruge Deutsch Französ. Jahrbü. napis: Einleitg. u. Krit. der hegelsch. Rechtsphilo. Pot. raz. z Engelsem ogłos. Die heil. Familie - Gegen Bruno Bauer u. Konsorten - Frankf. 45 - była to saty. na niem. idealiz. któr. miał być zastąpio. przez „histo. realizm"

Na żądan. rząd. prusk. z Francyi wypędz. zamieszk. w Brux. gdz. wyd. Discours sur le libre échange 48 oraz Misère de la philosophie. Réponse à la Philosophie de la misère de Proudhon 47 (po niem. 2ie wyd. Strasb. 92). Potem z Fryd. Engelsem wydał. w Lond. 47 na kongr. międzynarodo. robotn. Manifest der Kommunist. Partei Lond. 48 - Za to wypęd. z Belg. udał się po revolu. luto. do Pary. a gdy w Niemcz. także wybuch. revol. do Kolo. gdz. założ. Neue Rhein. Ztg. Za wezw. aby lud zaniech. płace. podat. zost. gaze. zawieszo. a w r. 49 Marx wypędzo. Z Pary. podobn. wypędzo. osiadł w Lond. gdz. odgrywa. rolę przewo. w „związ. Komunist." Czasop. w 50 założ. w Hamb. już 57 przest. istn. Po zamach. grudnio. Napol. wyd: der 18 Brumaire Louis Bonapartes Newyork 52 _ 3 wyd. Hamb. 85.

Marx

3 7

Od r. 52 stał. współprac. New York Tribune pośw.
gruntow. do tej pory stud. ekono. polit. o położ. kraj. europ.
Polemi. z Karol. Vogtem zakończ. broszu. Herr Vogt Lond. 60.
W 59 ogło.: Zur Krit. der polit. Oekonomie Berl. 59
a w 67 Tom I. stanow. dzieł: Das Kapital (Hamb) – 4e wyd.
92 w Hamb. Tom II tamż. 85 –

W 64 założ. Internationale Arbeiterassociation, której
był przez czas jakiś głów. politycz.; pot. swoj. dyktat. bezwzględ.
wywoł. schyzm. r. 72 i rozwiąz. asocyac.

Niem. demokra. socyal. uważ. go dot. za głów. duchow.
Um. w Lond. 83
Zob. Gust. Gross, Karl Marx Leip. 85
Engels wyd. jego biogr. arty. w Handwörterb. der Staats-
wissensch. IV Tom Jena 92 –
Późn. w r. 96 ogłosił Liebknecht: Karl Marx zum
Gedächtniss. Ein Lebensabriss u. Erinnerungen. Nürnb.

5.6.907 · a 10

D. System d. erworbenen Rechte. Eine Versöhnung d. posit. Rechts u. der Rechtsphilos. Leipz. 61. 2ie wyd. tamż. 80 przez Loth. Buchera.

Myśl zasadn. taka: ogół. katego. własno. dziedziczno., kontr. i rodz. nie mają bezwzglę. warto. bo rozum. idea własno. inna jest, niż germań. tak samo idea rodz. i t. d. Wogóle filoz. prawa należ. do prawa ducha history = des histori. Geistes = (w rozumie. Hegla) i nie ma do czynien. z katego. absolut. logicznie wieczyst. lecz instytu. prawne są to urzeczywistnien. histor. pojęć duchowych, są wyraz. ducho. treści świa. history. duchów narodowych (Volksgeister) i czasów i powinn. być pojmowan. w ten znaczen.

W. doros. w tem twierdz. różni. L. od Mar. Obaj byli heglist. ale drogi ich koło r. 47, gdy bawi. w Brux. z Engels. wyrzekł się ideal. na korzy. materyal. Feuerb. Tyl. meto. H. zachow. tak. twierd. on i Engels, co było oczywist. dziwact. czyż wogól. można bezpieczn. oddziel. meto. od systé? L. przeciw. zachow. ducho. ewolu. H. odbywaj. się po przez dzieje na tle narod. W każd. razi. nie wszyj. zie prawa. ideę prawną: za w każ. narodz. dawniej. od późniejsz. instytu. wewnęt. wolnej. U M przeciw. pierwo. nad tą każdorazo. stron. ekono. życie dzie. wykształ. ideę prawn. relig. i t. d.

Lassalle

Conrad
Handwörterb.
V p. 527

porówn.
V. 527

Dobr. zarówn. że pogląd. obu agitato. były wraz rob. przeciw.

Co zaś do „praw nabyt." (d. erworb. Rechte) = zdaje L., że jednost. przez swoj. czyny, w skut. układ. jedno- lub obustron. moż. rob. oraz inn. osob. tylk. tak. zaczerpnąć prawa, jakie przez istniej. ustawy są dozwolo. Jedyn. bow. źródł. prawa jest wspól. świado-mość narod. ogól. duch powszech. (d. allg. Geist). To też nie moż. być mowy o poszanowaniu praw nabyt., ile raz. w skut. zmian. zaszł. w świadomo. narodu pew. instytu. prawn. jak poddaństwo, serwitu. podat. fideikomisy. itd. zost. zniesio. Nie odszkodo. wtedy nie ma praw. domag. się w tak. raz. Jednost. nie moż. ogłos. się wszech-władn. po wszyst. czasy i przeciw wszyst. późniejsz. pokoleniom: i wzbra-niaw. A tak: wszechwład. tylko. wiecznie domaga: żeb. w przy-szło. żadn. zmian. nie zaszły w prawodaw.

Stosuj. zaś swoj. teor. do praw. dziedzicz. orzo. tak rozum.

L. większ. prawo spadku: zrodzi. się z większ. wiary w nieśmier-telnoś. gdy starożytn: prawo spadko. poleg. na przekon: że nie wieczn: dusza: tem rodzi: jest panem majątk. W now. czas. już zanik. owe dawn. pogląd., przeto zależ. przekształc. prawo spadku.

5.6-207 6. 11

Dalej. prawo spadko. sporny: nie rodzi. o ile jest instyt. państwow. zał. na ogół. woli państ. która porządku. spadek. majątku. Dalej praw. przyrodz. (Naturrecht), nie jest dziedzicz. wedł. testam. lub bez testam. lecz uporządkow. spadk. ze stan. społeczeńst. | Lassalle

Jest i to miejsce ciekaw: zawiera. w zob. pewn. zapowiedź. zorzały! | Conrad V p. 528.

I. 264: Euro. stoi wobec pytan. czy wolno. wykonyw. i rozwijać siły roboc: na być wyłącz. własno. prywat. tego, który posiad. zapas sił robocz: (Arbeitssubstrat) i stosun. do pracy (Arbeitsverhältn. = Kapital) i czy ustal. tego przedsiębiorc. jako takiemu przysługu. własno. wartości obcej pracy (Eigenth. an fremd. Arbeitswerthe) jako to n. p. premia kapitału, czynsz z kapitału zawarto. te wedł. L. powstaj. przez różni. międz. ceną sprzedan. produkt. a suma wynagrodzeń. wszelk. pracy, nawet duchow. potrzeb. do wykonan. produkt.

Rodbertus

13

a

Karol Rodbertus (1805–75) z zaw. prawn. i sędz.; w r. 32 opuszcza służb. publ.; kupu. w r. 35 majątek Jagetzow w Pomer. i gospod.: W r. 48 deputo. w prusk. parla.: (Nationalvers.) zost. minist. kult. 25 czerw. 48 – po 14 dn. składa tekę – porz. poż. życ. publ. ale w r. 62 zaprosz. przez Lass. do udzia.: w agit.: robotn. wymów. się, poniew. wedł. niego kwest.: socyal. nie wyda polity. lecz wyd. ekonomi = Offener Brief an das Komitee des deutsch. Arbeitervereins – Leip. 63 – podn. konflikt. prowadzony. bronił polity. Bismarcka i reorga. armi umr. 6 grud. 75 w swoi. majątk =

Stwór. naukowo. socyaliz. w Niem.: W przeciwstaw. do Marxisu, któr. był międzynarod. i materyalisty. jego socyaliz. jest idealisty. i monarchi. i spodzie. się od inicyat. rządu rozwiązan. kwest. socyal. – Na polu agrarn. polity. zrob. rob. imię przez tak zwan. „zasadę rentową" – Rentenprinzip = t. j. że majątk. ziem. nie jest zdoln. do spłacen.: dług. hipoteki:

Rodbertus zaczął pis. w r. 42 – z jego pism wyzn.:
Soziale Briefe an v. Kirchmann 3 zesz.: Berl. 50–51 –
drugi: które wyszły na nowo w 75 „Zur Beleuchtung der sozialen Frage" – wyd. raz pierw. w 90
Die Handelskrisen u. d. Hypothekennoth der Grundbesitzer 58 (Berlin)
Der Normalarbeitstag 71 Berl. – W r. 78 ukaz. się „Briefe von Lassalle an R." wyd. przez A. Wagner

Reforma społecz.

G. Adler, d. Gesch. der ersten sozialpolit. Arbeiterbeweg. i. Deutschl. Bres. 85.
R. Meyer, Emancipationskampf des 4ten Standes Tom I
Kozak, Rodbertus Jagetzow sozialökono. Ansichten Jena 82.
G. Adler – Rodbertus der Begründer des wissensch. Sozialismus – 83
Dietzel, Karl Rodbertus Darstellung seines Lebens u. seiner Lehre 2 tomy Jena 86. 88
Menger – Das Recht auf den voll. Arbeitsertrag Jena 91 (2 wyd.)

Zob. o nim także:
Fr. Mehring, Gesch. der deut. Sozialdemokratie Stuttg. 97 Dietz – I (lub III. 1) r. 206 –

u. Schuhmacher
Także po śmier. wyd. A. Wagner u. Kozak: Das Kapital. Vierter sozial. Brief an v. Kirchman Berl. 84.
Zur Beleuchtg der sozial. Frage 2a część 85 –
Moritz Wirth = R. kleine Schriften – Berl. 90 –

Jak Fichte, Schelling i Hegel on także uważ. państ. za organizm społecz. w któr. jednost. powinny znaleźć pomieszcz. swoje jako bezwzglę. zależn. narządy, jako funkcyonaryu. postawi celowi powszechno:

Rodb. uważa: tę myśl na pole ekono. Obecn. porząd. społecz. niesprawiedli. bo polega na niespraw. podzia. majęt. i dochod. Robotni. zależ. w większości który ich wyzyskuje ku swojej korzy. majęt. Nowa organiz. powin. być taka, że wszyst. jedno. tyl. zależ. będą od państ. któr. czuwa nad porząd. gospodarcz. i wymiar. sprawiedli. za pomo: prawa równe. Dla wszyst: wszystk. zabezpie. równ. praw i rów. na nich ciążą obowiąz:

Wspomn. już w jak. mierze Smith znajdu. źródł. bogact. narodu w pracy; ona każde materyi, któr. przerab. nadaj. warto. prawdzi. Stąd znać: aby produkt pracy stanow. zapłat. pracy, czyli że produkt należ. do producen. Ale to wydaw. się tyl. w stan. pierwo.

Refor. społecz.

Rodbertus

6

Gdz. ziem. należ. do jakieg. właściciel. musi robotn. który ją uprac. jemu oddaw. część swoi. produkt – później kapita.: który ma dostar. środk. – do pracy

Zob. Filipow. I. 359

Robotn. dostaj. mniej, niż praca jego warta; dostaj. tyle, ile koniecz. potrzeb. do jego utrzym. A jedn. produkt. się doskonal: i coraz więc. produktów wytwa.; gdy przeciw robotn. dostaj. zaw. tę sam. część.

Że robotn. wykl. od rozwoj. który: produkcyj. rozwoj. jest wedł. Rodb. przyczyn. wielk. biedy społecz.

Stąd pauperyzm i przesyt: handlu:

Robotn. dostaj. cor. mniej, zat. coraz mniej konsum. czyst– stagn. w zużyw. produ.

Propon. Rodb: żeb. raz. z postęp. produkt. powięk. płacę robotn. a zaraz. powin. być uwolnio. od chwiejno. w zarobkow. i od bezrobo.

Do tego potrze:

1° oznacze. legal. warto. wszyst. produk. wedł. pracy w nich złożo.; to oznacze. zmienia. b. się od cza. do czas. i t. d.

2° Stworze. osobn. monety, odpowiedaj. owe: oznacze. warto.

3° Zakład. magazy. w któr. b. realizow. owa mone.

Ścib. przeprowadz. owe tny wasne. przypom. się dzień norm. roboczy o 6–12 godz. wed. tendenc. pracy. – W obręb. każd. gałęzi. przemy. ustana. się mier. pracy, którą robotn. przeciętn. moż. wyd. w ciąg. dnia robocz.

Wszyst. to, jako i zapłata ustane, pienięd.

Zat. przych. znieść. prywat. majątk. ziemsk. i prywat. kapit.

Każd. pobier. b. docho. ze pracy

Produkt dokonc. w ciąg. jedn. dnia robo. będzie rob. równe dzień będzie przyjęto na 10 godz. –

równ. pochodz. b. tyl. od zarządz. kapit =

Produkt. składa. b. się w magazyn. – pienięd. za to płacić ob. robocza mone za któr. b. moż. kupow. towa. w odpow. …olko

Odciągać ob. się tyl. pew. proc. na opędz. kosz. administr.

Krytykę projekt. Rodberta ogranicz. do tego, co mu się wydaw. w obecn. porząd. rzeczy. W przyszł. mniem. że majątk. prywat. będz. zupeł. znieść.: w teraźniej. zaś chciał zachow.: majątk. prywa. i przez wydatk. a znie rentę gruntu i dochód z kapita.: zat. dwie głów. formy docho.: bez pracy =

15

Refor. społecz. Rodbert.

Najważ. punkt odno. się do oznacze. ceny towar. i zapła. roboty. Cena ta w obu raz. oznacz. by się w mone. robocz. Cena ta ustanow. b. ma wedł. dnia robot. normal. i godzin w nim zawart. (6, 8, 10 lub 12 wedł. rzemios. lub rodz. pracy)

~~Pozaprze~~ i zasadni. uwaga, że robot. nie otrzym. b. wartości ~~wartości~~ swej pracy i pomiędz. odciąg. b. coś na koszta admini. i potrzeb. państ. a pot. na koszt. i rentę grunto. i kapit. Sądzi Rod. że z 10 milio. godz. robocz. norm. przypada b. tyl. 3 na ~~wyp~~ bezpośred. roboty i na potrzeb. państ. a po 3 (= 6) na rentę grunto. i zysk kapitalisty. Zat. robot. za 10 godz. pracy normal. otrzym. b. kwit na 3 godz. który by należ. do niego.

Cena każd. tow: który b. moż. kupo. za owe ~~god~~ mone. robo. oznacz. b. się wedł. pracy na nią użyt. z dodat. wartości materyał: i zarząd. się narzędzi, oraz ich wartość w części.

Kwity monety robocz. (które b. moż. zamie. w bank. narodo.) ~~obiegowe~~ urz. b. się w ten sposób, że robo. miałby zapewnio. stałą kwot. z dochod. produkt. narodo. (= 3/10)

Kwota ta wzrastać b. razem z produkt.:

Jedn: wdaw. się takie projekt: bar. wątpli.

Spróbo. ustanow. ceny najważ. artykr. potrzeb. do życi. oraz płacę robotni. i urzęd. i t. d.

edictu Diocletiani de pretiis rerum venalium ogłosz. się w r. 301 – ceny w nim oznaczo. miały moc obowiązuj. w całem imperyum – Mommsen wyd. je na nowo w r. 51 w sprawo. Sächs. Gesell. der Wissensch. – oddz. filozofi. histor. =

Kary surow: oznacz. na tych, którzy drożej sprzeda. lub mniejsz. dawa. płacy robotni. lub potajem. przechowy. ich towar: – kara śmierć; dożywot. praca w kopalni; wygnan. i t. d.

Już w r. 305 przedtym. od 1. maj. gdy abdykow. Dioklecjan edykt zapomn: a rezult. był taki, że w ciąg. tych kilku lat wie. rozlew. krwi a wzrost. powszech. drożyzn.

W r. 1793 (29 wrze.) Konwent parys: ustano. tzw. maximum cen towar. i zapł. za usług. które weszło w życ. 21 mar. ~~wrze~~ 94 – ale już zos. zniesio. 23 i 24 grud. tegoż roku, po upad. Robespierra

Kary były straszne – rezult. jak wszyst.

Refor. spolecz. Rodbert.

Podob. proj: odnosz: Proudh. w r. 48 = w broszur. Organisation du crédit et de la circulation et solution du problème social = aby rzadko: w handl: i przemysł. ceny - przy mniej. wolnosc. stagne = ale wlasn. nie miało być dotkniętą. obiez:

Podobnie - międ - przeszł: układ - Fichte w r. 1800 w swoj. geschloss. Handelsstaat =.

Wszyst. te projekt. były zwrot. daleko latwiej. do wiary: bo postępów. się miały wszyst. moneta państwo: Rodber: propo: nowy mone: roboczy. Kursuj. obok wszyst. mone: metalo: oznaczen. zaś warto: i cenytowar: były połącz: z temi wszystk: trudno - o który. rozbij. się teor. Marx: gdy chcia: pracę kwalifiko: czy skomplikow. zredukow. do pracy prost. itd.

Podob. instyt. załoz. Owen we wrześ. 32 oper: na tych icn. zasad. = rob. Menger p. 95 =

To przedsiębior. upadło po kil. lat - dla braku organiz. banku, którym - zamien. owe certyfik: (1 godz. = $\frac{1}{6}$ szill. = 6 pd.)

Już w r. 33 - 21 grud. bank nie przyjmo: innych certyfik. inacz. jak za 4½ d =

pot. nie zważ. rząd przystoj. rękę do urządz. podob. zakład.

Rodb. w r. 42 nic nie wzdz. o Owenie i jego prób. ne fortune i kied. ogłaszał. swoj. pracę: Zur Erkenntniss unserer wirthschaftl. Zustände II

a gdy w r. 71 pisał o normal. dniu robocz. — tylko przez Reybaud'a poznał projekt. Owena i złe skutk. tego pomu formo. złe go oradz.

Ani nie nad pism Marelé który podob. bank zamienny prowadz. w Marsylii 1829–45

Mówiłś. już o podob. projekt. Proudh. — banque du peuple — banque d'échange —

Banki Rodb: nie byłyb. mogły ich: raz. z ocząt. wyzwol. i ustroj. kapit. nowoż: po zmiena. zaś wyzwol: byłb. dla prz. wosiąż. przyj. rozpędzimy formę

17

Max Stirner

I.

Stirner

Max Stirner, Der Einzige und sein Eigenthum. Leipz. 45.
Ot. Wigand. — 8° p. 491 —

W pierw. dn. listop. r. 44 ukaz. się drzwi. księ. księż. z tyt. zagadko: Przyjaciel od drw. przełożył. że cud. jej pisz. ale nie przypuszcz. że przyjd. się ukaz. Nie wiedz. tak. o niem — bo niegd. nie zdył. cało. przy pracy. Tyt. znaczy: mów. do odrzecz., że w biuro. zwróc. tajem. jego życ. = jego się"

Pierw. wyd. ślicz. druko: ukaz. się w jedn. z pierw. firm nakład.: Wielcy. nakład. ~~niest~~ wiersz ~~conf. do~~ w porównan. Dedyka: ~~wolne~~ ślicz.:

Meinem Liebchen, Marie Dähnhardt =

Kto był Max Stirner? Kto Marya Dähnhardt, jego kochanka?
Narmi. były dobr. znan.: w stycz. podów. ~~knajp~~ wiwiem.: Hippelé przy Friedrichstr.: — gdz. zbier. się klub „wolnych", złoż. z wyjątk. heglist. i postępow.: owoczesn. And. tam uwagow. codzien. Z dom wyzn. się Jan Kaspar Schmidt = nie znan. przew. go do wyzn.: krótk. Stirner —, i tego. przedmiot. wzgl.: w rożn. dob. artykuł. literat.: — przed ogłosz. księgi. nie wiel. napis. ani nie zaczepn.: Najdziw. była wczesn. roman: Eug. Sue = Tajemn. Pary.

Powtór: ied. nie zachow. się — wszy z opowiad., że był to

2ie wyd. było 83
3cie wyd. w bibl. Reclama r. 93 —

bard. grzecz. zaw. starann. ubrany. średn: wzrost. szczupły:
o wypuk: czole . prosty: zbud: oczy. łagodn: rozmarzo:
jasno oczu: wygląd. niebies: ponadto. oczy - zaw. uśmiech.
mało mów. nigd. nie mówią. o sob; nie mają: żadn. nie(?) wroga:
ale też żadn. bliż. przyjaciół = nudn. zamkn. pędz. życ.
Jak wogół w wszyst. wytrwyw. w kolei: krasp: wśród wybuw.
bawiąc. się mogą: jest zagadk. przychodz: Mów. zaw. rozj-
nown. jęd bieżąd: nie wytrwan. dostatecz.

John Henry Mackay = Max Stirner, sein
Leben u. sein Werk. Berlin 98 - Schuster Löffler.

Nie uczyni. się, tylko. nie rob. przykro: dla wszyst. być uczyny,
zrenta biern: zamknię. w sob; spieszczon: spokoj.
być bez ambicji, wszelk. namiętn: mało mał potrzeb. z mało żąd. życ:
wyjąt. dbr. cygar, któr. ciąg. palił = nikt. się nie domyśl. u nie
światoburcz. czarność.

Jego życ. mało urozmaic: zaw. nie ciekaw: o ile
się do jego odo. przygód - zaw. najzaw. biegąd. nie potrzeb. go za
porywój: =

Stirner ur. w Baireuth 25 paź. 1806 = z ojca Henr. Schmidta- Stirner
który go wkrótce odum., matka wyszła ~~wkrótce~~ w X. 1809 pot. za aptek.
Ballerstedt i przenio. się do Chełmna w Prus. Zachod. tam 6
wychowywał się aż do 12° r. – ~~potem~~ 1828 odd. do gim.
w Baireuth u krewnych – w jesien. r. 26 kończ. gimn. z dobr.
świad. — 18 paźd. 26 = zapis. na uniw. berlin. = studia
Logi. u Henr. Rittera, geogr. u Karola Rittera, filolo.
u Boeckha – ety. u Schleiermach.; filoz. relig. u Hegla –
pot. u niego histo. filo.; psycho. antropolo. – teolo. u Marheinecke-
Neandra –
Stud. tym oddaw. się przez 2 lata do wiosn. 28 =
spotyk. go pot. w Erlang. Królewcu – cały rok. sied. u mat.
w Chełm. która wraz wcz. zapad. w choro. umysło. –
W paźd. 32 wraca do Berli.: studia kont. wykład.
W czerw. 34 skład. exam. na nauczy. szkół średn. 6.
przez półtora roku uczy jako kandyd. nauczyc.: za darmo –
i rzuca stanowi. swoj. 1 list. 36 =
w mar. 37 ubieg. się na próż. o posad. nauczy. gimn.
12 grud. 37 żeni się z jakąś panną Kunig. Burtz =
któr. um. już 29 sierp. 38 = daje pot. lekcje pryw. w szkol. żeńsk.
aż do 1. paźd. 44 – kied. zaprzest. porzu. wsel. nauczyciel.: =

W czerw. r. 43 poważ. w uniw. Hippla p. Marys Dähnhardt (ur. 18), córkę zmarł. dawnięj już aptek.: z Gadebusch pod Szweryn i za zgod. matk. zaślub. już 21 paźd. 43

Opis ślub. u Mackaya p. 123 sq

Udziel. go rodz. wyż. konsystor. Marot

Charakteryst. narzeczo: 126 (Maria Dähnhardins)

Była lekkomyślna, wesoła, ale przestrzeg. pozory = były wszystkie = 128 =

Po ślub. pozost. w Berli = nie zmienia: tylko żyj.: w we dnie siedz. nad swoj. dziet.: wieczor. chodz.: do Hippla.

Księg. uker. się w listop. 44 = na tytu. r. 45 =

ona nie uczęszcz. autor: a w paźd. tegoż roku porzu: swoje lekc. w instytu. żensk.

Żył z posag. swoj. żony

Mało uwadze. zarab. z przekła: Ekonomist. franc. i angiel: Die National-Oekonomen der Franzosen u. Engländer. 45-47 Wigand.

Pierw. octery tomy zawier: Ausführl. Lehrb. der prakt. polit. Oekono. von J. B. Say. Deutsch mit Anmerk. von Max Stirner =

Stirner

V–VIII Bd: Untersuch. üb. das Wesen u. d. Ursachen des Nationalreichthums von Ad. Smith. Deutsch mit Anmerk. von Max Stirner =

Przypis. jego wiec. jedn. nie doszły do skut = przy Smith. napchn. się tylk. przypis. dawn. angiel. i fran. wydaw.

Tłumacz. bard. starann: — nie malow. wielk. pokus. z honor. skrom. życie nie mógł — chociaż zatoi. ubóstwo: ale tak w porząd. zar. zbankruto. przeklinał. wszystki porządnie żony =

W lecie 46 w dzien.: Vossische Ztg pisała o pożycz. 600 tal = W 1847. 2½ roku był wszyst. zjedzo. =

Pod kon. r. 46 żona pojech. do Lond. aby tam zarab. na życ. przez dow: lekcy: = mało: do angi. jeśli w ogól. kied. ist. dawno był wygas =

Ona tam pozna. życ. dalej jakie wiodł. w Berli. kupa emigr. niem. i rosyjs: fran: Louis Blanc, Freiligrath, Herzen = zbied. się z niej — pis: do dzienn. zyskał prest. przekonaw. się że nie ma do tej. wolno =

W r. 50 rozwiod. się z Stir. i zaw. stosun. z ofiar:

Tecknerem. który nie dyspon. do należ.

W r. 52 z powod. emigr. wyjech. do Austr. gdzie przepędz.
szer. lat w urzęd. różnych pracy – wyjęta ze zupełn. wy/robot.

W r. 70 lub 71 powróci. do Lond. gdzie odziedz. majątek
po zmarł. siostr. W Austr. była zost. katoliczk. przeszedł.
pod wpływ. drug. męża. a który zrest. też nie mogły
Dziś ma lat 80 zostaw. jest pobożn. gotowa się nie
śmieć. żałuj. za przeszł.? = co niestety. gniew. Mackaya;

Stirner typ. cer. więc. osamotniał = nie znał.
z ciąg. życ. = ciąg. zmien. mieszk. czas. co potw. ciąg.
większ. jego. Od wypad. r. 48. który tak zapal. jego dusz.
nazw. nie brał udział: chor. ukazy. się jego u Hippel
(który się przeniósł w ow. roku na Dorotheenstr.:) =
potrzeb pracy nie miał (z wyjąt. dobr. 549: posiad. im
wszys. do śmier. =

Po r. 48 całe towarz: „wolnych" rozpada się po
rozk. – zewn.: polity = Stir: prawie nie spotyk. się z nazw.:

W 52 wyd. Gesch. der Reaction = w dwóch tom. ale
Kompilacyą: niedokończo = ale miało w nim jego myśli – choć niezna–

Stirner

Zwi w r. 57 dawni znajo. przew. więd. go nie widz. a jest
szyd. zenoś = w r. 53 wydza jego dokt. do najwyż. stop.
po w ostat. roku ostat. zmien. mieszka. a wed. dwa razy w
więzien. za długi = tytułuj. się zaw. nauczy. gimn. zaw.
literat. zaw. dokt. filo. choć nim nie był, a często – rentyera-
Żył mimo – z owego – nagl. um. 25 czerw. 56 ukąszo.
przez muchę = miał lat 49 – 8 mies. = pochow. w sąsiedz.
grob. 28 czerw = przy któr. zgromadz. się mało znaj: Był
Bruno Bauer. Lud. Buhl = i gospod. u któr. mieszk. – p. Weiss=
Spuścizn. liter: dost. się Buhlowi = ale przepad. gdy
ten w r. 80 zabłoi. samobój: a jego chudob. przed. w całości
Przepadł. wszystk.

Tył. wst. gazet donio. o jego śmier. = mało kto w 56
r. pam.-ciwi wiedz. o jego dziele =

Rodzi. jego Vakki. czła przed nim byłaś wymier.:
Był szyd. ziem w godz. śmier. = na tej czerw. ziemi=
der Einzige =

A z owej wesoł. hulaszcz. światoburcz. towarzy:
siód któr. przeb. w wspaniał: Hippla = z wolnd. ziemi swoich. –

Takż. przyw. nikt nie pozost. wśród żyw. Gdy zaraz: się po r. 48 przedto. reak. w Prus: jedni wynieś. się do Angli: Lond. do Amery. Inni przeszli na stro. reakcy:

Bruno Bauer = przysz. do Kreuzztg. i do Wagenera Gesellschaftslexi: + 82 =

Brat jego Edgar Bauer - przeszedł do skrajnych welfów i zrobił się ultra-protest: + w nędz. 86

Ludwig Buhl = zabił się w 80 w nędz: aby unikn. proces: kryminal. o szantaż.

Następ. powiod. się Köppenowi, który do śmier. dziad. jako nauczy. gim. a napis. How. w swoim czasie o Buddzie później zaciekaw. nowe. publikę: —

Max Stirner

2

Stirner

2

<u>Der Einzige u. sein Eigenth.</u>

Krótki wstęp (5-8) na nap.: Ich hab' Mein Sach' auf Nichts gestellt =

Każą mi się wszystk. czemś zajmo.: przedewszyst. dobrą spra.; pot. spra. Boga, spraw. ludzkości; prawdy, wolno., ogól. ludzk. sprawiedliwo.; pot. spra.: mego naro.; mego księ.; moj. ojczy.; nareszcie spra. ducha i tysiąc. inn. spraw. – Moją spra.: nigd. nie mam się zajm.: jeśli nie mam uchodz. za egois.:

Ale o Bog. nie nie wiemy. Cóż więc mają spra. Boga. On sam zajmu. się tyl. swoj. spraw. bo wszyst. do nieg. należ. On nikom. nie służ. i tyl. swoj. wszys. zajm. Zat. Bóg jest egois.

Ludzkość! ona także nikom. nie służy, ma tyl. swoj. int. na oku, dba tyl. o swoj. rozw.; ludy i jednost. dla nieg. się wysila a gdy ludzkość wyzyska z nich wszyst. co mogła, rzuca je na gnój histo.: Spra. ludzkości: jest spra. egoisty.

Tak samo prawda, egoistyczne ~~[illegible]~~ (Humanität) sprawiedl.:

Naród co za egoista! patrzą: dla nieg. umierć albo na bolu bitwy alb. z głod. i chłodu – naród tym, który umarł za jego spra.: rzuci. mu kilk. słów dziękczy. pot. zapomni. Naród to także egois.

A Świat?: niby myśl. o świat. podd. ale właśc. który zaw. myśl. o sob. nie o nim, przyd. do więz:

Konkl.: zamiast. staw. tylu wielk. egoist. bezinteresow. wolę sam być egoist.

Bóg i ludzkość: oparli swoj. spra. na niczym. To we: ~~Tylko~~ na niczym. prócz sieb. Zat. posta: moj.: spraw. także na sob. stwór. tak. dobr. jak Bóg jest niczem. należ. do czego. drug. (das Nichts von allem Andern) który jest. sam moj. wszystk. jest sam jedynym sobie.

Jeż. Bóg, jeż. ludzkość. jak mówi. ma dość treści w sob. aby sob. być wszystk. we wszystk. to ja czuję, że jeszcze mniej mnie do tego potrze: Nie mam pow. stwarz. się na moj. próżn. i owo: Nie jest nicz. w pozb. próżni, lecz nicz. które stwarz.: das schöpferische Nichts, jest. nicz. z któr. ja niby stwór. wszyst. stwarz.

Zat. precz z wszystk. co nie jest wyłączn. moją rzeczą. Mówi. że przynaj. dobra spra. ma być moją rzeczą. Ale wyra. dobr. i złe nic znacz. Dla mnie zasad. Jest. sam moją rzeczą a ja nie jest. ani dobr. ani zły

~~Bóg~~ To co bosk. jest rzeczą Boga; co ludz. jest rzeczą człowie. (ale moją rzeczą ~~nie jest~~ ani to co bosk. ani co ludz. ani to co prawdz. dobre

zaprzecz. wol. lecz tył. to, co moje a to moj. nie jest czemś ogól. lecz czemś jedyn. tak jak jest jedyn. (einzig. ~~Mir geht~~ nichts über mich.)

Stirner
B

Pierw. część: der Mensch (13 sq) rozpa. się now. na wstęp: Ein Menschenleben (13-20) i na dwa właściw: Menschen der alt. u. neuen Zt (21 ~~sq~~ 200). Druga część pod tyt: „Ich" (204 sq) zawier. wszyst. odnośn. wywody: jeśli o tem mowa być może u Stir. - pierw. część zaw. historyozof: i krytyk. teor. współczes.

Wstęp. rozdz. pierw. cz.: Ein Menschenleben = 13-20 =

Ponieważ Feuerb. powiedz: (Das Wesen des Christenth. 1841) człow. jest dla człow. najwyż. istot: - a Bruno Bauer twierdz. że człow. dopiero. ter. został odkryt. - Stir. woła: przypatrzm. się tej najwyż. istot. i temu nowe. odkry:

Człow. ledw. wydobyt. się na świat, prowa. walk: przeciw wszystk. co go otacza; chce ueb. wynaleźć z pośród chaosu owego i ueb. siebie. Ale świat zaw. jaras się opie: stąd dzieć. walczy walczy i wszy. istnie. ~~upa~~ upada lub zwycięży. Ten co zwycięży jest pan; ten co upad. jest podd.

Walk. twa ciąg: dziec. przeciw rodzi. rodzi. przeciw dziecku. Ono bada świat, aż. wszyst. co mu do rąk się dosta. naraz w wieku młod: odnajdz. się duch. który wolkarn. świata, który go podbij:

Młodzień. stwarz. sob. świat myśli, ideałów. ale robi się zależn.
od tego. now. świa. Mówi że tego lub owe. zrob. nie może.
bo to niepatryo. niezrozum. nie po chrześcij. — staje się
niewolni. swoj. zamiar.

dopóki był dzieck. bał się przym: pot. poważ. rodzic.
objawiaj. się w form. ~~[illegible]~~ swoj. — teraz się zmien. z dzieck.
strach. ale za to boi się zamien. i tego świat. ideałów.
Ustór. sob. sam wymyślił.

Ale w miar. jak młodz. zamien. się w mężczy: robi
się egoist: przest. wierz. w swoj. ideały młodości; nie chce
świat. poprzew.; nie chce za swoj. ideały poświęc. się —
dziecko ubieg. się za inter. korzyst. młodz. za inter. ducho.
mężcz. za inter. dotyk. osobist. egoisty.

Dziec. rodzi się, gdy nie ma przedmiot. otoczeni myślob.
się bawić lub używać, młodzień. poszuk. przedmiot. zewnę.
a ceni swoj. myśli, jak. o nich sob. wyrob. lub za ich pomo.;
ale później, jako mężcz. zewn. krytyk. te swoj. myśli, mówi sob.:
one są moj. tworem a tyl. ja jest. najważni.; jak. niegd.
świat odrzuci: tak teraz myśli moj. odrzuc:
dziec. jest realist; młodzie. idealist. mężczy. egoist.

Stirner

8

Głów. rzecz pierw. częś.: Menschen der alten u. neuen Zt. (p. 21 sq.) rozpad. się na trzy rozdz.:

1) die Alten (p. 21 sq.)
2) die Neuen (p. 33 sqq.)
3) die Freien (p. 129)

1° Die Alten, to pogan. przed Chr.

Dla starożyt. świat był prawdą, mówi Feuerb. — Stir. dodaje: był prawdą, której nieprawdy usiłow. dociec, a w końc. dociekli. Zrazu wierzy. w pokrewieństwo i między świato. stosun.: n. p. związk. krwi, miłość ojczy.: ... przywalesi. wiekuisty. i t. d. ale ze wsz. Perykl. — sofiści śmiej. się z wszystk. Oni są sprawcy ducha i rozumu — oni tyl. jedn. kształc. ~~rozum~~ — przyszedł Sokr. i kaz. pracow. nad czystoś.: serca — on jest twór. etyki i stawia „dobrej sprawie" Można było być tym sofist. a niewoln. swych namiętności — dla tego kształtow. (wyprowa. szlachetn. pobud. serca staje się cechą nowej epoki. — walka Sokr. kończy się dopiero. ze śmier. starożyt. świa. — dla tego w końc. doszli starożyt. do ducha i ~~odm~~ przetkar: chrześcijań. nowa mądr.: Ale starożyt. powst. zaw. przywiąz. do wszech tego świat. dowcip; i prawdzi. zwyczaj. świat. zwróc. się z chrześcijańst.

Dla nowych t. j. chrześcijan, świat jest arcydziełem; albowiem jest nowo-stworzeń; jest uduchowion: ale rozwija się to same wielkość. które zasady starożytnych; widzą dopiero ducha, jako przedst. dziecka. świata – która się rozwinęła: aby z niej tajemnic. ducha, który zamierz. się w poczuciu boga – i nowa zasady humanizm: zasady. ideał boży – przychodzi. Luter który znowu [illegible] [przez. nad] [illegible] zasady –

Stirner §

Rud. Stammler
die Theorie des
Anarchismus
Berlin 94 —

Po starych (die Alten) i po nowych (die Neuen) przyszli wolni (die Freien) który zbier. się w winiarni Hipple = Oni sami sieb. tak. nazyw. przekon. że zwyciężył. wszystk. ideały przedchrześ. i chrześcijań.

Starożyt. wyswobodz. człow. z wszy. przyro. i wytłum. mu, że jest duch. który pano. nad wszystk.: człow. jest duch: =

Nowi zaczęli od wytłumacz. ducha i robi. go bog: przejściowo. w chrześcijań - dziej. chrześcijaństw.: za drugiej. krytyk. tego przy. zaczyn. od boga - człowiek. w Chryst.: wzięli się o przymio. boga - wprowadz. się na szczyty teolog: a zaw. uczył. wydobyć się z tej nowy. niewoli. Krzycz. na ten, że Boga nie ma, że to ideały. człow:

Wolnych dzieli na trzy szkoły

der polit. Liberalismus
der sociale Liberalismus
der humane Liberalismus

Drugi część ma napis Ich =

1/ die Eigenheit
2/ der Eigner (a/ meine Macht, b/ Mein Verkehr c/ mein Selbstgenuss)
3/ der Einzige

E

Stirner miał jedn. ucz. Jul. Faucher'a (20-78) który w r. 50 wyd. w Berl. die Abendpost i propagow. tych zasad: późn. w Angl. w życ. praktyce. — późn. sekr. Cobdena — bronił wolnohandl.

od Stirnera i Proudhona do Bakunina.

W Frankf. podcz. parlam. miał rozmo. wstawien. z republik. Schlöffel, który oświadczył się zbrodn. może raz wolny od państ.

Zenker r. 87 —

W Niemcz. idee Proudh. krzew. pierwsz. Mojżesz Hess (12-72) w książ.: Philosophie der That — i Socialismus od r. 45-46 w swoich czasopis. występow. w obron. wszystkich socjaliz. usiłuj.: anarchizm Proudh. połącz. z komuniz. Weitlinga (8-71)

die letzten Philo. sophen — przeciw Stirnerowi

W bliższ. stosunk. z Proudh. zostaw. Karol Grün (17-87) który Proudh. zapozn. z filo. Hegl. — wyd. die soziale Bewegung in Frankr. u. Belgien Darmst. 45 — ale podobn. jak Hess przechyl. się do komuniz.-anarchisty.

Wiemy ucz. był Wilh. Marr (19-?) Das junge Deutschland in der Schweiz — Leipz. 46 = w Szwajc. walcz. w tow. Niem. za zniesie. państ. i Kościo. a wprowadze. bezwzgl. ateizm. Progr. jego był często wyraż. w rząd. mniej.

ewol. pojęć pańsk: o relig. państ. i społeczeń =
poglądy: rozwój syst. jego twórcy beznadziejności =
Theorie der Trostlosigkeit =